

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка

Інститут філології

Кафедра української мови

ПОЛОЖЕННЯ ПРО МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ

(спеціальність 8.010103
«Педагогіка і методика середньої освіти.
Українська мова і література»)

Суми
Видавництво СумДПУ імені А.С. Макаренка
2010

УДК 811.161.2+821.161.2:378.22(079)

ББК 81.411.1-9+83.3(4УКР)я73

П52

Друкується згідно з рішенням ради Інституту філології
Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

Укладачі: к. філол. н., доц., заступник директора Інституту філології СумДПУ імені А.С. Макаренка **В. В. Герман,**
професор, доктор пед. наук, завідувач кафедри української мови СумДПУ імені А.С. Макаренка **О. М. Семеног**

Рецензенти: **Л. Мацько** – доктор філологічних, професор,
академік НАПН України;

Т. Симоненко – доктор педагогічних наук, професор.

П 52 Положення про магістерську роботу (спеціальність 8.010103 «Українська мова і література») / Укладачі: Герман В.В., Семеног О.М. – Суми : Видавництво СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2010. – 28 с.

У виданні окреслено загальні положення щодо магістерської роботи: етапи виконання, особливості структури й оформлення наукового дослідження, а також відгуку наукового керівника та наукової рецензії), коротку характеристику захисту основних положень магістерської роботи. У додатках подано зразки супровідних документів магістерської роботи.

Для магістрантів вищих педагогічних навчальних закладів, викладачів. Може бути корисним студентів, які виконують бакалаврську і дипломну роботу.

УДК 811.161.2+821.161.2:378.22(079)

ББК 81.411.1-9+83.3(4УКР)я73

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
1.1. Дипломна магістерська робота як кваліфікаційне дослідження	4
1.2. Організація виконання магістерської роботи.....	5
1.3. Вибір теми магістерської роботи	5
1.4. Наукове керівництво магістерською роботою	6
1.5. Зміст і структура магістерської роботи	7
1.6. Оформлення магістерської роботи.....	11
1.7. Експертиза магістерської роботи	12
1.8. Відгук і рецензія на магістерську роботу	13
1.9. Процедура захисту магістерської роботи	14
1.10. Збереження магістерських робіт	16
2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА	17
<i>Додаток А. Зразок заяви</i>	17
<i>Додаток Б. Зразок індивідуального плану магістранта</i>	18
<i>Додаток В. План магістерської роботи</i>	20
<i>Додаток Г. Зразок довідки про впровадження</i>	21
<i>Додаток Д. Супровідний лист голові ДЕК</i>	22
<i>Додаток Е. Титульний лист магістерської роботи</i>	23
<i>Додаток Ж. Схема виступу на захисті магістерської роботи</i>	24
<i>Додаток З. Карта науково-дослідної діяльності магістранта</i>	25
<i>Додаток І. Оцінювання магістерської роботи</i>	26

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дипломна магістерська робота як кваліфікаційне дослідження

Дипломна магістерська робота з української мови та методики її викладання у вищій школі передбачена навчальним планом спеціальності 8.010103 «Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова і література». Це кваліфікаційне самостійне дослідження з актуальних проблем українського мовознавства та методики і лінгводидактики вищої і старшої профільної школи, що характеризується внутрішньою єдністю і містить сукупність положень, які пропонують для публічного захисту.

Метою написання магістерської роботи є розвиток дослідницької компетенції: систематизація, розширення та застосування набутих гуманітарних знань; удосконалення умінь та навичок самостійної роботи із гуманітарними науковими джерелами, формування здатності до творчого осмислення та інтерпретації аналізованого матеріалу; оволодіння методикою лінгвістичного, педагогічного дослідження; розвиток умінь самостійно формулювати найбільш вагомі узагальнення основних результатів, розробляти зміст і технології мовного навчання і виховання; моделювання авторських програм з фахових предметів; засвоєння методів проведення наукових досліджень в учнівському і студентському колективах.

Магістерська робота може бути частиною наукового дослідження, яке виконує кафедра української мови, а також може виконуватися за тематикою, запропонованою державними установами, підприємствами, загальноосвітніми і вищими навчальними закладами, що мають з університетом чи кафедрою української мови угоди про співпрацю. Студент може запропонувати власну тему дослідження за умови обґрунтування доцільності її розробки та попередньо успішно виконаних курсових робіт з української мови та методики її навчання.

Тему магістерської роботи і наукового керівника затверджує ректор університету. Наказ складають за поданням кафедри української мови 15 жовтня поточного року.

Основні наукові результати, отримані автором, підлягають обов'язковій апробації шляхом публікацій у наукових виданнях та виступів на наукових конференціях. Магістрант несе повну відповідальність за всі відомості,

фактичний матеріал, поданий у кваліфікаційній роботі, обґрунтованість і достовірність висновків та положень, що захищаються. Мова наукової роботи має відзначатися точністю, ясністю, лаконічністю викладу.

1.2. Організація виконання магістерської роботи

Виконання магістерської роботи є багатоаспектним аналітичним процесом, який складається з таких основних етапів:

- 1) визначення напрямку дослідження;
- 2) вибір і затвердження теми, змісту, індивідуального плану написання роботи (додаток Б);
- 3) збір і обробка теоретичного матеріалу (класифікація зібраного, виділення головного, суттєвого, найбільш типового);
- 4) накопичення і систематизація конкретного мовного матеріалу (вибір і аналіз цього матеріалу з художніх, публіцистичних, наукових творів, словників, діалектних джерел, розмовного мовлення і складання картотеки);
- 5) проведення дослідження; написання розділів і параграфів роботи;
- 6) мовне і технічне оформлення роботи;
- 7) експертиза магістерської роботи;
- 8) публічний захист магістерської роботи.

Проведення власне наукового дослідження теж відбувається поетапно:

- 1) обґрунтування актуальності обраної теми;
- 2) постановка мети і конкретних завдань дослідження;
- 3) визначення об'єкта і предмета дослідження;
- 4) вибір методів (методики) проведення дослідження;
- 5) опис процесу дослідження;
- 6) упровадження результатів дослідження у практику;
- 7) формулювання висновків, оцінка одержаних результатів, перспективи подальшого дослідження.

1.3. Вибір теми магістерської роботи

Тематику магістерських робіт формують щорічно, враховуючи вимоги освітньо-кваліфікаційної характеристики спеціальності 8.010103 «Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова і література», план науково-

дослідної роботи кафедри української мови, мету і завдання курсів лінгво-методичного блоку ("Актуальні проблеми сучасного мовознавства", "Методологічні основи дослідження лінгвістичних об'єктів", "Методика викладання української мови у вищій школі" та ін).

Вибір теми для індивідуального дослідження здійснюють самостійно за затвердженою тематикою до 15 жовтня поточного року. Тема роботи повинна бути актуальною, мати теоретичну цінність, практичне значення, відповідати сучасному стану викладання лінгвістичної теорії й актуальних проблем українського мовознавства в освітніх закладах різних типів.

Затверджують тему магістерської роботи на засіданні кафедри української мови у присутності студента-виконавця і наукового керівника.

У процесі виконання магістерської роботи за узгодженням з науковим керівником та завідувачем кафедри української мови можливе корегування обраної теми і затвердження скорегованої назви не пізніше, ніж за два місяці до захисту. Текст магістерської роботи має відповідати затвердженій темі та змісту і розкривати ключові слова назви.

1.4. Наукове керівництво магістерською роботою

Магістерську роботу виконують під керівництвом наукового керівника, який має науковий ступінь доктора або кандидата наук філологічних / педагогічних наук, вчене звання та успішно здійснює наукові дослідження з актуальних проблем функціональної лінгвістики, лінгводидактики і методики української мови. Для робіт, виконаних на межі наукових напрямів (лінгвістика і психологія та ін.), може бути запрошений також науковий консультант, висококваліфікований фахівець іншого вищого навчального закладу, науково-дослідної установи.

Кількість студентів магістратури, закріплених за науковим керівником, не повинна перевищувати п'яти осіб одночасно, включаючи студентів-дипломників. Науковий керівник несе особисту відповідальність за якісне і своєчасне написання магістерської роботи.

В обов'язки наукового керівника входить:

– допомога у формулюванні теми магістерської роботи, складанні індивідуального плану і графіка подання дослідного матеріалу (додатки Б, В);

– консультування магістранта (у т.ч. по e-mail) стосовно пошуку інформації, обґрунтування теоретико-методологічної основи, дослідно-експериментальної бази дослідження;

– контроль за ходом виконання магістерської роботи;

– написання відгуку про особистісні і професійні якості виконавця магістерської роботи, достовірність і вірогідність результатів виконаного дослідження;

– участь в обговоренні магістерської роботи на засіданнях кафедри.

На засіданнях кафедр наукові керівники магістерських робіт один раз на семестр звітують про хід їх виконання.

1.5. Зміст і структура магістерської роботи

Дипломна робота магістра має таку структуру:

- Титульний аркуш
- Зміст (додаток Д)
- Перелік умовних позначень (у разі потреби)
- Вступ
- Основна частина
- Висновки та пропозиції
- Додатки
- Список використаних джерел

Зібраний, проаналізований та систематизований матеріал розподіляють на окремі розділи та параграфи відповідно до плану. Кожний розділ висвітлює самостійне питання, а підрозділ – окрему частину цього питання.

ЗМІСТ (план роботи із зазначенням початкових сторінок, на яких знаходяться вступ, відповідні розділи, підрозділи, висновки, список використаних джерел (додаток Д)) повинен відображати вихідні передумови лінгвістичного, лінгвометодичного дослідження, опис його етапів й отримання результатів, спрямованих на вирішення актуальних завдань у галузі мовознавства, лінгводидактики вищої і профільної старшої школи.

Якщо у роботі наводять маловідомі скорочення, нові символи, позначення, їх перелік подають перед вступом і відображають у змісті як «**ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ**».

У **ВСТУПІ** (орієнтовний обсяг 3-5 сторінок) має бути обґрунтування актуальності наукової проблеми; характеристика наявних із цієї теми теоретичних і практичних досліджень, визначення суперечностей, які слугують підставою для обрання теми дослідження, виділення предмета дослідження, мети, завдань і методів.

Мета дослідження – це уявлення про кінцевий результат, який отримає дослідник у процесі своєї діяльності.

Завдання дослідження (формулюють 3 - 5 завдань) в сукупності повинні давати уявлення, що слід зробити для досягнення мети.

Для досягнення поставленої мети і розв'язання завдань у науковій роботі послуговуються теоретичними та емпіричними **методами**.

До теоретичних методів зараховують такі:

- *історико-структурний* для висвітлення основних компонентів на різних етапах історичного розвитку;
- *хронологічний*, що дає змогу розглянути предмет у часовій послідовності;
- *метод структурно-системного аналізу*, яким послуговуються з метою теоретично розроблення проблеми;
- *метод термінологічного аналізу*, який застосовують для визначення базових понять дослідження;
- *прогностичний метод*, яким послуговуються для поширення висновків, здобутих унаслідок аналізу використаних джерел;
- *метод аналізу дисертаційних праць*, який використовують для ознайомлення з дисертаціями, щоб одержати вихідний матеріал для написання наукової роботи.

Емпіричні методи охоплюють такі:

- *спостереження* для виявлення стану проблеми в теорії і практиці (сприйняття, констатації, опису певного явища з допомогою словників);
- *анкетування* – одержання відомостей про фактичний стан справ й інформації шляхом опитування;
- *метод експертного опитування / оцінок* – у спеціальний спосіб організоване збирання суджень, оцінок і пропозицій компетентних фахівців з певної галузі знань, їх аналіз, систематизація, формулювання виважених висновків;

такий метод дає можливість об'єктивно охарактеризувати явище, яке вивчається;

– *педагогічний експеримент* – наукове дослідження, яке припускає втручання у природні умови існування предметів і явищ, відтворює визначені сторони предметів і явищ у спеціально створених умовах з метою їх вивчення.

У лінгвістичних роботах використовують такі методи:

– *структурний* - аналіз елементів структури мовних одиниць і мовних творів;

– *структурно-семантичний* – аналіз співвідношення між формальними і смисловими елементами структури мовних одиниць і мовних творів;

– *функціональний* – аналіз факторів уживання мовних одиниць у мовленні, їх функціонування в мовленнєвих творах;

– *лінгвостилістичний* – аналіз стилістичних характеристик мовних одиниць і мовних творів;

– *зіставний* – дослідження подібних і відмінних ознак у двох і більше мовах;

– *порівняльний* – аналіз подібних відмінних ознак у споріднених мовах з метою реконструкції мови-предка;

– *метод лінгвістичної географії* (ареальний) полягає в картографуванні елементів мови, що розривають її діалекти, вивченні, інтепретації просторового розміщення мовних явищ та ін.

Методи дослідження обирають, опираючись на методологічну основу.

Наукова новизна. Наукова робота обов'язково має бути скерована на одержання нових знань в українському мовознавстві і лінгводидактиці. Новизну визначають переважно такими термінами, як *доповнено, уточнено, узагальнено, систематизовано, класифіковано, проілюстровано, обґрунтовано, унаочнено*. Кожне наукове положення формулюють чітко, виокремлюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні досягнутої новизни.

Практичне значення дослідження. У цьому пункті вказують на практичну користь отриманих результатів у навчальному закладі чи на виробництві; подають короткі відомості про впровадження результатів дослідження із зазначенням назви організації, в яких була здійснена апробація системи вправ, завдань, методики тощо.

В **основній частині роботи** (Обсяг 80–100 сторінок) викладають теоретичні основи і коротку історію поставленої проблеми, загальну методика й основні методи дослідження, розглядають отримані результати, пропонують об'єктивний аналіз зібраного матеріалу, роблять узагальнення. Така інформація становить зміст двох і більше розділів. Назви розділів та їх змістове наповнення повинні відображати завдання наукового дослідження.

РОЗДІЛ 1 (описовий) містить теоретичну частину роботи і складається з 2–3 параграфів. У цьому розділі слід висвітлити загальні теоретичні підходи (на основі критичного аналізу лінгвістичних, а також психолого-педагогічних, методичних джерел – для робіт з лінгвометодики) до вирішення означеної в дослідженні проблеми.

РОЗДІЛ 2 (аналітичний) містить загальну методика проведення дослідження і складається з 2-3 параграфів. Для робіт з лінгвометодики цей розділ розробляють на підставі матеріалів педагогічної практики у вищому навчальному закладі.

Наступні розділи (чи розділ) присвячують вичерпному і повному викладу результатів власних досліджень автора (для робіт з лінгвометодики - розробленої системи вправ, методів і прийомів роботи або системи занять, що забезпечують ефективність вивчення теми).

Між розділами має прослідковуватися органічний внутрішній зв'язок, а пропонований матеріал – викладатися в чіткій логічній послідовності. Обсяг кожного розділу має бути орієнтовно однаковим. У кінці кожного розділу формулюють висновки зі стислим викладом теоретичних і практичних результатів.

У ВИСНОВКАХ (обсяг – 3-5 сторінок) у стислій формі характеризують ступінь досягнення поставленої мети, виконання завдань, подають рекомендації стосовно практичного використання здобутих результатів і пропозиції стосовно подальших досліджень означеної проблеми.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ – це перелік науково-методичної, довідкової та іншої інформації, в т.ч. в електронній формі (не менше 70 джерел), на які є посилання в роботі. Література розміщується в алфавітному порядку прізвищ авторів чи перших слів назв, якщо автори не вказані. Іноземні джерела розміщують у кінці списку. У тексті роботи, де використано літературне джерело, у квадратних дужках подають номер цього джерела.

ДОДАТКИ – це допоміжні засоби наукової роботи: короткі словники термінів, зразки текстів, дидактичного матеріалу, ілюстрації, таблиці тощо, залучення яких підвищує рівень довіри до результатів дослідження.

РЕФЕРАТ. До магістерської роботи додають реферат (1 сторінка друкованого тексту), в якому коротко відображають структуру, основний зміст і результати дослідження: обсяг основного тексту і загальний обсяг, кількість таблиць і рисунків, список використаних джерел, об'єкт, предмет, мету, завдання, методи дослідження, теоретичне, практичне значення дослідження, ключові слова, апробацію дослідження.

1.6. Оформлення магістерської роботи

Оформлення дипломної роботи має відповідати загальним вимогам, що висуваються до наукових робіт згідно з державним стандартом ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфери науки та техніки. Структура і правила оформлення».

Набір тексту здійснюють на комп'ютері через 1,5 міжрядкових інтервали (29-30 рядків на сторінці), друк – на принтері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) з використанням шрифтів текстового редактора Word Times New Roman. Висота шрифту – 14 мм. Поля: ліве – 25 мм, праве – 15 мм, верхнє і нижнє – 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту – однаковою, стрічка – чорного кольору середньої жирності.

Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи: "ЗМІСТ", "ВСТУП", "РОЗДІЛ", "ВИСНОВКИ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ", "ДОДАТКИ" друкують великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки) і не нумерують.

Сторінки роботи нумерують арабськими цифрами (без знака №) у правому верхньому куті сторінки.

Текст **основної частини** дипломної роботи поділяють на розділи, підрозділи (можливо пункти). Кожний розділ починають з нової сторінки.

Номер розділу ставлять після слова "РОЗДІЛ", а потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера

підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера підрозділу ставиться крапка. Наприклад: "2.3." (третій підрозділ другого розділу), за якою у тому ж рядку зазначають заголовок підрозділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу.

Посилання в тексті на джерела подають у квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки (крім газетних статей та електронних публікацій, коли посилаються на джерело в цілому). Перша цифра у квадратних дужках відповідає номеру джерела у списку використаних джерел, друга цифра - номеру сторінки. Наприклад, [21, с. 85].

Ілюстрації розміщують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації, запозичені з інших джерел, повинні бути посилання.

Ілюстрації нумерують арабськими цифрами в межах розділу та називають "Рисунок", що разом з назвою ілюстрації /у разі необхідності/ розміщують під рисунком. *Наприклад, "Рисунок 3.2 /другий рисунок третього розділу/.*

Таблиці нумерують у межах розділу. У лівому верхньому куті сторінки розміщують напис "Таблиця _." (номер розділу, номер таблиці в розділі). Назва таблиці міститься нижче, по центру сторінки. У разі перенесення таблиці на іншу сторінку над подальшими частинами пишеться "Продовження табл. _.".

На всі таблиці мають бути посилання в тексті, при цьому слово "таблиця" пишуть скорочено, наприклад: "... у табл.2.1.". У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово "дивись", наприклад: "див.табл.3.2.".

Кожний наступний додаток починають з нової сторінки і позначають послідовно літерами української абетки за винятком Г, Ґ, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Наприклад: *додаток А, додаток Б і т.д.*

При складанні списку використаних джерел необхідно дотримуватися Державного стандарту на *бібліографічний опис творів друку* (ГОСТ 7.1-84).

1.7. Експертиза магістерської роботи

Попередній розгляд магістерської роботи проводять на засіданні кафедри української мови за 30 днів до захисту.

Не пізніше, ніж за 10 днів до попереднього розгляду на кафедрі, виконану

незброшуровану роботу подають науковому керівникові для перевірки. До роботи додають довідку про впровадження результатів дослідження (див. додаток Г).

Про стан виконання роботи магістрант доповідає комісії, яка складається з викладачів кафедри української мови, ретельно перевіряє всі надані матеріали та заслуховує відгук наукового керівника. За результатами обговорення приймає рішення про допуск (недопуск) магістранта до захисту, а також призначає рецензента магістерської роботи. Ним може бути педагогічний або науковий працівник, який має науковий ступінь і є фахівцем з обраної галузі.

Остаточний текст магістерської роботи (2 примірники) не пізніше, ніж за 10 днів до захисту подають науковому керівнику і рецензенту для написання відгуку і рецензій. Науковий керівник і рецензенти мають право відмовитися від написання відгуку і рецензій, якщо робота була подана пізніше визначеного терміну. У цьому випадку роботу знімають із захисту.

У державну екзаменаційну комісію за 5 днів до захисту подають 2 примірники магістерської роботи, підписані науковим керівником і завідувачем кафедри та завірені печаткою Інституту філології. До роботи додають відгуки наукового керівника і рецензентів, реферат, електронний варіант повного тексту дослідження. Подають також витяг з протоколу засідання кафедри української мови про допуск до захисту, зведену відомість про виконання студентом навчального плану й отримані ним оцінки з навчальних дисциплін, практик, індивідуальний план, затверджений завідувачем кафедри, довідку про апробацію результатів дослідження, карту науково-дослідної діяльності магістранта (додаток И).

1.8. Відгук і рецензія на магістерську роботу

Науковий керівник подає відгук на магістерську роботу. У заголовку документа вказують основну вихідну інформацію: зазначають назву спеціальності, навчальний заклад, прізвище, ім'я та по батькові виконавця роботи, назву роботи.

Документ повинен відображати такі елементи:

- зв'язок теми з актуальними проблемами сьогодення науки;
- теоретичне та практичне значення розробки теми;

- композиційну структуру наукової роботи;
- творче використання наукової і методичної літератури з аналізованої проблеми;
- якісну і кількісну характеристику зібраного матеріалу;
- ступінь самостійності магістранта у виконанні роботи;
- характеристики висновків;
- повноту списку використаної літератури і культуру цитування;
- стан грамотності та якість оформлення.

Науковий керівник також характеризує вміння студента логічно мислити, самостійно працювати з науковою літературою, проводити теоретичні та експериментальні дослідження, робити висновки з отриманих результатів, указує на недоліки, наголошує на відповідність дослідження всім кваліфікаційним вимогам і рекомендує магістерську роботу до захисту. Відгук має бути підписаний та завірений в організації, в якій працює науковий керівник.

Рецензент подає на магістерську роботу відгук-рецензію:

- вказує тему наукової роботи, хто її автор, спеціальність і заклад освіти;
- визначає її актуальність, повноту викладу, науковий рівень проведеного дослідження, аргументованість висновків і пропозицій, можливість їх практичного впровадження;
- оцінює стиль викладу і мову тексту.

Рецензент також звертає увагу на відповідність отриманих результатів меті та завданням магістерської роботи, визначає її позитивні та негативні сторони. У кінці відгуку рецензент висловлює пропозиції стосовно оцінки магістерської роботи ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно").

Рецензія має бути підписана та завірена організацією, в якій працює вчений.

Магістрант обов'язково ознайомлюється з відгуком і рецензією на свою роботу до захисту.

1.9. Процедура захисту магістерської роботи

Державна атестація здійснюється державною екзаменаційною комісією на відкритому засіданні за участю не менше половини її складу при обов'язковій присутності голови комісії у формі захисту магістерської роботи.

Для захисту магістерської роботи готують наукову доповідь на 5-6 сторінок (додаток З) та за потреби ілюстративний матеріал у вигляді таблиць і рисунків, які демонструють результати проведеного дослідження. Кількість та зміст ілюстрованих матеріалів визначають з науковим керівником. Доцільною є електронна презентація доповіді.

На захисті упродовж 7-10 хвилин слід викласти зміст проведеного дослідження, акцентуючи увагу на актуальності проблеми, меті, завданнях, структурі роботи, методах, а також на власному внеску (для робіт з лінгвометодики – на апробації системи вправ, пропонованих уроків, виховних заходів тощо). Особливої уваги набувають самостійність висловлених думок, їх аргументованість, уміння спростовувати хибні думки.

У дискусії з проблем, що поставлені в роботі, можуть брати участь всі члени державної екзаменаційної комісії, викладачі, студенти, громадськість. Після обміну думками автору надається можливість відповісти на висловлені зауваження, зробити необхідні уточнення, довідки тощо.

ДЕК на закритому засіданні обговорює наслідки захисту і більшістю голосів виносить рішення щодо оцінки роботи. Результати захисту дипломних робіт оцінюють за чотирибальною шкалою: "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно".

Оцінка виставляють з урахуванням відгуку наукового керівника, рецензії та якості захисту автором роботи. Враховують правильність визначення мети, завдань, предмета дослідження; усебічність аналізу проблеми, що вивчається; повноту змісту науково-дослідної роботи; наявність статистичного опрацювання отриманих результатів; чіткість та аргументованість висновків; повноту списку літературних джерел; дотримання вимог до оформлення; своєчасність виконання; уміння викласти основні положення при захисті роботи і якість відповідей на запитання; участь у наукових семінарах та конференціях із доповідями за темою роботи; публікації за темою дослідження. Критерії оцінювання магістерської роботи подані в додатку К.

Результати оголошують у цей же день після оформлення протоколів засідання державної комісії.

1.10. Збереження магістерських робіт

Після захисту продовж 2 тижнів один примірник магістерської роботи (разом з диском) передають на зберігання до читального залу бібліотеки університету, один – на кафедру української мови, де вони реєструються у спеціальних журналах і протягом п'яти років зберігаються. Роботами можуть користуватися студенти, викладачі, вчителі. Відповідальність за їх збереження покладається на матеріально відповідальних осіб.

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Додаток А

Зразок заяви

*Завідувачу кафедри
української мови
магістранта
ПІБ*

ЗАЯВА

*Прошу дозволити виконувати магістерську роботу на тему «.....».
Науковим керівником призначити доктора (кандидата) філологічних
(педагогічних) наук ПІБ, що має праці з означеної теми.*

___число ___місяць 20___ року

_____
(підпис магістранта)

Резолюція та підпис завідувача кафедри: Погоджено _____

Зразок індивідуального плану магістранта

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ім. А.С. МАКАРЕНКА

ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра _____

Спеціальність _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

_____ «__» _____ 200__ р.

**ЗАВДАННЯ
на магістерську роботу**

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

1. Тема роботи _____

_____ затверджена наказом по університету від «__» _____ 200__ р. № _____

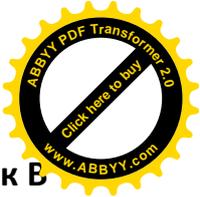
2. Термін подання закінченої роботи _____

3. Перелік завдань:

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

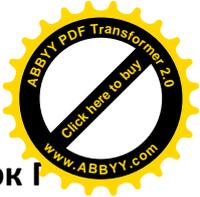
4. Перелік графічного матеріалу та ілюстрацій:
_____
_____

План магістерської роботи

	ЗМІСТ	Стор
ВСТУП		
РОЗДІЛ I		
1.1		
1.2		
1.3		
Висновки до розділу 1		
РОЗДІЛ 2		
2.1		
2.2		
2.3		
Висновки до розділу 2		
РОЗДІЛ 3		
3.1		
3.2		
3.3		
Висновки до розділу 3		
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ		
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ		

Зразок довідки про впровадження

Д О В І Д К А

про впровадження результатів магістерської роботи

П І Б

"НАЗВА"

У навчальному процесі загальноосвітньої школи (назва)/ факультету (назва) / державного педагогічного університету (назва) дослідником ПІБ упродовж 2009-2010 рр. дійсно впроваджувалися матеріали магістерської роботи. На заняттях з ...було успішно апробовано систему вправ, конспекти уроків /занять з... Експерти ПІБ, учні /студенти високо оцінили запропоновані вправи, завдання, конспекти уроків /занять з....

Запропоновані дослідником форми і методи ..., як показали проведені тести, опитування, контрольні роботи, виявилися ефективними: у студентів зросли показники ... до педагогічної діяльності.

Питання про хід дослідно-експериментальної роботи ПІБ, спрямованої на ... , обговорювалися на засіданнях кафедри (назва) (протокол № від ... 200... р.), ради факультету (протокол №... від ... 200... р.).

Довідка видана для подання у Державну екзаменаційну комісію Сумського державного педагогічного університету імені А.Макаренка.

Підпис відповідального за впровадження

« _____ » _____ 200__р.

М.П.

Супровідний лист голові ДЕК

Сумський державний педагогічний університет
ім. А.С. Макаренка

Голові

Державної екзаменаційної комісії

Направляється студент магістратури _____

На захист магістерської роботи _____

Індивідуальний навчальний план роботи студента магістратури, індивідуальна заліково-екзаменаційна відомість, магістерська робота, відгук наукового керівника, рецензія, матеріали, що характеризують наукову (творчу) і практичну цінність виконання роботи, додаються.

Заступник директора
Інституту філології

Додаток Б

Титульний лист

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ім. А.С. МАКАРЕНКА

ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ

«Допущено до захисту»

Завідувач кафедри
української мови

_____(підпис) ____ «__» _____ 200__р.

НАЗВА

Спеціальність 8.010103 «Педагогіка і методика середньої освіти.
Українська мова і література».

Магістерська робота
на здобуття кваліфікації магістра педагогічної освіти

Виконавець: _____

(прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

Науковий керівник: _____

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання, підпис)

Рецензент: _____

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Суми – 200__

Схема виступу на захисті магістерської роботи

Актуальність теми	Варто обґрунтувати необхідність розробки теми для підвищення ефективності навчального процесу, ступінь розробленості теми, вияв суперечностей, виділення напрямку магістерського дослідження у вигляді проблеми
Мета дослідження	Слід з'ясувати, який результат бажано отримати в результаті проведеного дослідження
Завдання дослідження	Завдання роботи в сукупності повинні давати уявлення, що слід зробити для виконання мети, які напрями подальшого дослідження проблеми. З поставлених завдань впливає зміст розділів роботи.
Об'єкт дослідження	Уся сукупність зв'язків, відношень різних аспектів теорії і практики науки, яка слугує джерелом необхідної для дослідника інформації
Предмет дослідження	Частина об'єкта, яка в сукупності викликає проблемну ситуацію
Методи дослідження	Наводиться стислий огляд методів, які були використані для написання роботи
Структура і зміст розділів крізь призму завдань роботи	Подається короткий аналіз змісту розділів з урахуванням завдань, які пропонувалися для виконання
Висновки	Опис основних висновків роботи, аналіз результатів, власний внесок
Наукова і практична цінність	Демонстрація нового, що магістрант вніс у дослідження предмету, і вирішення поставлених завдань

Карта науково-дослідної діяльності магістранта

Карта науково-дослідної діяльності

1. П.І.Б. _____

2. Участь у науково-практичних конференціях _____

Назва конференції	Дата	Місце	Форма участі

3. Публікації

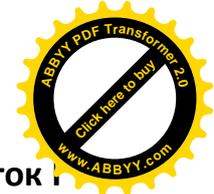
Назва публікації	Вихідні дані

4. Участь в олімпіадах, конкурсах робіт _____

5. Участь у науково-методичних заходах кафедри _____

Завідуч кафедри _____

(назва кафедри) (П.І.Б., підпис, дата)

Критерії оцінки магістерської роботи

Для оцінювання магістерської роботи за 100-бальною шкалою використовуються наступні критерії:

<i>№№ зп</i>	<i>Критерії</i>	<i>Орієнтовна кількість балів</i>
1	<i>Актуальність магістерського дослідження</i>	10
2	<i>Наукова новизна отриманих результатів</i>	10
3	<i>Правильне використання термінологічного апарату</i>	5
4	<i>Використання фахової літератури</i>	5
5	<i>Узагальнення досвіду роботи педагогів</i>	15
6	<i>Аналіз навчально-методичної продукції</i>	15
7	<i>Логічність викладу матеріалу</i>	10
8	<i>Обґрунтованість висновків</i>	10
9	<i>Практичне значення пропозицій</i>	15
10	<i>Оформлення роботи</i>	5

ПОЛОЖЕННЯ ПРО МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ

(спеціальність 8.010103
«Педагогіка і методика середньої освіти.
Українська мова і література»)

Укладачі: **Герман Вікторія Василівна**
Семеног Олена Миколаївна

Суми: СумДПУ, 2010
Свідоцтво ДК №231 від 02.11.2000 р.

Відповідальна за випуск **А.А. Сбруєва**
Комп'ютерний набір **О.М. Семеног**
Комп'ютерна верстка **Ю.С. Нечипоренко**

Здано в набір 09.10.2010 р. Підписано до друку 15.11.2010 р.
Формат 60x84/16. Гарн. Calibri. Друк ризогр. Папір офсет.
Ум. друк. арк. 1,8. Обл.-вид. арк. 1,6.
Тираж 100. Вид. № 113.

Видавництво СумДПУ імені А.С. Макаренка
40002, Суми, вул. Роменська, 87
Виготовлено на обладнанні СумДПУ імені А.С. Макаренка

